GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 230. *Duminecă, 12 (24) Octomvre.* 1886.

Maghiarisare cu forţa.

In unulŭ din numerii trecuţĭ amŭ vorbitŭ despre uneltirile maghiare, ce au de scopŭ nimicirea şcólei române confesionale din Buciumĭ, de lângă Meseşŭ.

Astăḍĭ vomŭ arăta de ce apucăturĭ se servescŭ organele guvernului din comitatulŭ Ugocei, spre a-şĭ impopula şcólele de statŭ maghiare cu copii românĭ, abusândŭ de putere şi amenintândŭ şcólele românescĭ cu închidere.

Eată ce ne scrie unŭ bravŭ Românŭ din Turţŭ, comitatulŭ Ugocei, în privinţa acésta:

Turţŭ, 5 Octomvre 1886.

....În furia lorŭ de maghiarisare Ungurii zidiră şi în Turţŭ cu cheltuielĭ enorme o scólă de statŭ cu douĕ incăperĭ, aducêndŭ la ea doi învĕţătorĭ, unŭ directorŭ cu 600 fl. şi unŭ subdirectorŭ cu 500 fl. salarŭ anualŭ, totŭ „tanárĭ“ de frunte. Jucăria acésta ungurésca costă pe statŭ peste 1200 fl. pe anŭ, carĭ suntŭ aruncaţĭ în vêntŭ, deórece aicĭ avemŭ scólă română confesională.

Scóla maghiară de statŭ a avutŭ în anulŭ espiratŭ cu totulŭ 28 de elevĭ: 20 Jidanĭ şi 8 Românĭ.

Şi cum de au avutŭ şi 8 Românĭ în anulŭ trecutŭ?

La 8 Noemvre 1885 fişpanulŭ comitatului a adresatŭ senatului scolarŭ confesionalŭ de aicĭ unŭ ucazŭ de următorulŭ cuprinsŭ:

....„Mĭ-a venitŭ la cunoscinţă, că *salele scó-* „*lei de statŭ din Turţŭ stau góle*, deórece părinţii „zădărnicescŭ stăruinţele primăriei comunale pen- „tru înscriere prin aceea că îşĭ înscriu copii în „scóla confesională ce esistă în acéstă comună. „Dupăce sala[ ] de propunere a scólei poporale „gr. cat. nu póte cuprinde decâtŭ 60 de copii „obligaţĭ la scólă, pe cei ce s'au înscrisŭ mai „târḍiu (după cei 60 dântêiu) sĕ-i trimiteţĭ la „şcóla de statŭ, căcĭ la din contră *voiu închide scóla.*“

Observândŭ că acestŭ ucazŭ nu are nicĭ unŭ resultatŭ, la 18 Noemvre 1885 totŭ acelŭ „măria-sa“ fişpanŭ dă unŭ nou ucazŭ ḍicêndŭ:

„Provocŭ pe senatulŭ şcolarŭ, ca reţinêndŭ „pe şcolarii înscrişĭ în protocolulŭ de primire „dela nr. 1—60 inclusivŭ în şcólă, pe cei în- „scrişĭ dela nr. 60—117 *sĕ-ĭ trimiţă fără întâr-* „*diare la scóla de statŭ,* cu atâtŭ mai vêrtosŭ cu „câtŭ în casŭ contrarŭ *voiu închide scóla ime-* „*diatŭ.*“

Bietulŭ senatŭ confesionalŭ vĕḍêndŭ că nu e glumă se duse la şcólă şi, aşeḍândŭ pe cei dela nr. 60—117 în şirŭ, le arătà edificiulŭ măreţŭ alŭ şcólei de statŭ, ḍicêndu-le sĕ mérgă acolo sĕ înveţe ca sĕ pótă deveni „patrioţĭ bunĭ“. Insĕ abia eşiră din grădina şcolară, copii câţĭ erau se împrăştiară în tóte părţile, dér la şcóla statului nu ajunseră până în ḍiua de astăḍĭ.

Resultatulŭ ucazurilorŭ fispănescĭ fŭ, că în anulŭ scolarŭ 1885/6 unŭ numĕrŭ de 57 *elevĭ românĭ n'au frecventatŭ nicĭ o scólă.*

Ca sĕ nu se mai ivéscă mai multŭ acéstă tristă împrejurare pentru creşterea tineretului nostru, parochulŭ din Turţŭ a cugetatŭ sĕ redice scólă confesională.

Cu bunăvoinţa vener. consistoriu gherlanŭ — nedispunêndŭ cantorŭ, ci lăsândŭ lecticalulŭ cantorelui spre scopulŭ acesta, pentru care faptŭ poporulŭ îi este fórte recunoscĕtorŭ — scóla a doua se redică şi se provede cu tóte cele trebuinciòse şi prescrise de lege.

La 1 Octomvre 1886 în scóla de statŭ maghiară *nu mai era nicĭ unŭ copilŭ românŭ*, ci numai vre-o 12 Jidanĭ.

In acésta ḍi senatulŭ nostru confesionalŭ candidéză pe învĕţătorĭ; uită însĕ de vestitulŭ şi de înaltulŭ ministeriu reabilitatulŭ Kerezsán — şi étă potca a fostŭ gată.

„Binevoitorii“ némului românescŭ şĭ-au disŭ: décă lângă o singură scólă confesională abia póte avé 12 elevĭ scóla statului, ce va fi de ea décă vorŭ fi douĕ scóle paralele confesionale?

Dândŭ mâna cu candidatulŭ Kerezsan, chiămândŭ în companiă şi pe Jidanĭ — cărora le pare rĕu că lecticalulŭ cantorelui se folosesce pentru scólă şi că ei nu capĕtă nimicŭ din elŭ pentru palincă (rachiu), — începură a striga că nu senatulŭ scolarŭ, ci numai senatulŭ comunalŭ e în dreptŭ a alege învĕţătorŭ pentru scóla confesională.

Inzadarŭ li s'au arĕtatŭ §§-ii legilorŭ, înzadarŭ li s'a spusŭ, că comuna n'a datŭ nicĭ unŭ banŭ pentru scóla nóstră confesională şi că numai bunăvoinţa episcopului şi stăruinţa neobosită a parochului au adus'o în viéţă — căcĭ ei nu vréu sĕ înţelégă.

Te uimesce cutezarea cu care se ţesŭ în ḍiua mare aceste miserabile uneltirĭ contra scólei nóstre, te indignezĭ adêncŭ de neruşinea cu care câţĭ-va veneticĭ teroriséză o comună întrégă, dér ţi se rupe inima, cândŭ veḍĭ, că vênḍĕtorii trebue sĕ fiă totŭ din sînulŭ nostru.

Crisa bulgară.

— Stambulow, Radoslavow şi Vulcew au fostŭ de mai multe orĭ ameninţaţĭ cu mórte prin scrisorĭ anonime, décă nu vorŭ părăsi politica anti-rusă şi nu vorŭ împlini cerinţele Rusiei. Guvernulŭ n'a luatŭ nicĭ o hotărîre definitivă în privinţa trimiterii unei deputaţiunĭ la Ţarulŭ, dér s'a decisŭ oficialŭ sĕ se triméţă unŭ delegatŭ la Constantinopolŭ, spre a raporta la curtea suzerană asupra situaţiunii din Bulgaria şi a auḍi opinia Sultanului asupra alegerei prinţului.

— Guvernulŭ din Viena a revocatŭ ordinulŭ prin care se interḍicea trecerea prin monarhiă a armelorŭ, comandate în Germania de către guvernulŭ bulgarŭ.

— Ştirea despre protestulŭ Porţii contra alegerilorŭ bulgare primesce o importanţă mai mare prin vestea, adusă de *„Kreuzzeitung“*, despre înstrăinarea dintre Anglia şi Turcia. Judecândŭ liniştitŭ cestiunea bulgară se pare, că e vorba sĕ se prepare drumulŭ Rusiei, căcĭ cabinetele se silescŭ a numi de candidatŭ la tronŭ o persónă agreată Rusiei şi în privinţa acésta se face unŭ viu schimbŭ de note. Corespondentulŭ din Londra alŭ fóiei *„National Zeitung“* constată, că Rusia a înţelesŭ, că e bine sĕ mănţiă bune raporturĭ cu puterile imperiale şi că o încercare eventuală de despărţire ar provoca o isolare complectă. Decĭ Rusia se întórce la politica europénă.

— Scirea despre misiunea lui Gadban Effendi, însărcinatŭ a sfătui amânarea convocării adunării şi sprijinindŭ astfelŭ pe Rusia, a produsŭ o mare sensaţiune în cercurile politice din Londra. *„Times“* nu crede în succesulŭ misiunii lui Gabdan. *„Daily News“* sfătuesce pe Bulgarĭ sĕ alégă unŭ prinţŭ câtŭ se póte de iute.

— *„Noua Presă Liberă“* vorbindŭ despre amesteculŭ lui Gabdan-Effendi, se întrébă, décă Turcia voesce a face sĕ valoreze drepturile sale tocmai în momentulŭ în care numai Rusia doresce intervenţiunea sa. Acelaşĭ diarŭ se îndoesce de veracitatea scirei trimese din Rusciuk, care spune că Austria ar fi consimţitŭ la o ocupaţiune rusésca. Elŭ vede mai bine în acéstă scire o manoperă născocită spre a intimida pe Bulgarĭ, şi amintesce declaraţiunile d-lui Tisza în astă privinţă. După *„Tagblatt“*, Rusia va propune ca candidatŭ la tronulŭ Bulgariei pe prinţulŭ George Maxilianovicĭ Romanovski, duce de Leuchtenburg, care a plecatŭ din St. Petersburgŭ pentru a se duce la Berlinŭ şi în alte capitale

Misiunea lordului Churchil.

Cu tóte afirmările ḍiarelorŭ ruse şi francese, misia lordului Churchil nu se póte ḍice că n'a isbutitŭ.

O scire seriósă din Berlinŭ ne spune, că Englitera a isbutitŭ sĕ facă pe Germania şi Austria d'a declara că unŭ atacŭ armatŭ alŭ Rusiei în peninsula balcanică, ar fi escluderea Rusiei din elianţă.

Pentru sacrificiile făcute, Rusia sĕ se mulţămescă cu marele folosŭ, acela c'a scăpatŭ de puterea Turciei, care ar fi pututŭ s'o atace în Asia şi Europa. Câtŭ pentru aspiraţia ca Ţarii sĕ ajungă a domni odată pe malulŭ Bosforului, trecêndŭ peste ruinele autonomiei popórelorŭ balcanice, acesta nu se va realisa câtŭ timpŭ va fi o Europă şi câtŭ timpŭ în sînulŭ acelorŭ popóre nu se va stinge orĭ-ce simţĕmêntŭ de libertate şi consciinţă naţională.

Cestiunea regulărei Porţilorŭ de ferŭ.

Comisiunea însărcinată de către Reichsrathulŭ austriac cu studiulŭ proiectelor privitóre la compromisulŭ austro-ungarŭ s'a ocupatŭ între altele, în şedinţa dela 18 Octomvre, şi cu cestiunea regulărei Porţilorŭ de ferŭ. Deputatulŭ Chlumecky a întrebatŭ pe ministrulŭ comerciului, d. Bacquehem, décă este dispusŭ sĕ-şĭ pună tótă influinţa sa spre a face sĕ încépă câtŭ mai curêndŭ lucrările pentru regularea Porţilorŭ de ferŭ.

Ministrulŭ Bacquehem a rĕspunsŭ următórele: In ce privesce regularea Dunărei la Porţile de ferŭ, esecutarea lucrărilorŭ s'a lăsatŭ pe séma Ungariei. Guvernulŭ ungurescŭ a comunicatŭ deja planurile respective, şi planurile au fostŭ esaminate de către ministrulŭ de interne şi de comisiunea pentru regularea Dunărei. Guvernulŭ, precum şi ministrulŭ comunŭ de resbelŭ, au şi comunicatŭ guvernului ungurescŭ părerile lorŭ în privinţa acestorŭ proiecte. Ministrulŭ a mai declaratŭ că dênsulŭ, îndată după întrarea sa în ministerŭ, a întrebatŭ pe guvernulŭ ungurescŭ, décă a luatŭ deja vre-o hotărîre în privinţa planurilorŭ. Décă rĕspunsulŭ nu l'a primitŭ încă, causa este, probabilŭ, schimbarea ce s'a făcutŭ în timpulŭ din urmă în conducerea ministerului ungurescŭ de comunicaţiune.

Austria şi România,

Sub acestŭ titlu citimŭ în „Neue Freie Presse“ următórele:

Misiunea d-lui Sturza a datŭ relaţiunilorŭ politice dintre Austria şi România o formă atâtŭ de amicală, încâtŭ aceste relaţiunĭ nu vorŭ puté rĕmâné fără nicĭ o înrîurire asupra resbelului vamalŭ. Guvernulŭ austriacŭ a doveditŭ deja bună voinţa sa prin faptulŭ, că a încuviinţatŭ menţinerea tarifelorŭ unioniste, carĭ fuseseră denunţate. Dér pare că, în generalŭ, suntemŭ în ajunulŭ punerei la cale a unei acţiunĭ, care sĕ reîmbunătăţéscă relaţiunile politico-comerciale între Austria ş România‘ i

Ce-i dreptŭ, reînceperea negociărilorŭ oficiale între ambele state nu este iminentă, dér scirile ce ne sosescŭ din Bucurescĭ ne facŭ sĕ credemŭ că în curêndŭ vorŭ urma întrevorbirĭ, spre a se găsi o basă pentru unŭ modus vivendi. Póte că deocamdată se va pune la cale o stare provisorie pe timpŭ scurtŭ, care se asigure Austriei unŭ tratamentŭ egalŭ cu alŭ vr'unuia dintre statele, carĭ au convenţiunĭ cu România. In chipulŭ acesta se va câştiga timpŭ pentru regularea definitivă a cestiunei convenţiunei. Ar fi de doritŭ, din consideraţiunĭ atâtŭ politice câtŭ şi economice, ca bărbaţii de statŭ ai Austriei şi României sĕ isbutéscă d'a înlătura conflictulŭ care pricinuesce pagube ambelorŭ ţĕrĭ.

SCIRILE ḌILEI.

Amŭ comunicatŭ, că *conventulŭ generalŭ* alŭ bisericei evan. de conf. augsb. din ţĕrile ungare a hotărîtŭ ca matriculele bisericescĭ sĕ se pórte în limba ungurésca. Guvernamentalulŭ „Magyar Polgar“ declară că *acéstă cestiune pĕtrunde adêncŭ în programulŭ Kultutur-egyletului ardeleanŭ.* O nouă mărturisire a fóiei ungurescĭ că *ţinta Kulturegyletului e maghiarisarea.* Mai ḍice numita fóiă că purtarea matriculelorŭ în limba ungurésca e o cerinţă a „patriotismului« şi pune naiva întrebare: „De ce e necesarŭ pentru poporŭ sĕ pricépă estrasulŭ din matricule?“ Mai ḍice că numai »rabulistica« póte vedé în maghiarisarea matriculelorŭ o călcare a auto-

nomiei bisericescĭ și aștéptă ca hotărîrea conventului sĕ aibă unŭ efectŭ favorabilŭ asupra raporturilorŭ naționalitățilorŭ ardelene din punctulŭ de vedere alŭ »ideii de statŭ maghiarŭ.« — Noi încă ḑicemŭ că efectulŭ are sĕ fiă favorabilŭ: naționalitățile se convingŭ din nou că Kulturegyletulŭ e unŭ monstru plinŭ de otravă; că în numele »patriotismului« se calcă din nou în piciórе drepturile naționalitățilorŭ; că în fine prăpastia ce desparte naționalitățile de Maghiarĭ s'a mărită așa de multŭ, încâtŭ e cu neputință sĕ se mai trécă peste ea.

—x—

Episcopulŭ reformatŭ *Carol Szasz* și-a începutŭ la 17 Octomvre n. în Pesta ciclulŭ predicelorŭ sale asupra stăvilarelorŭ ce despartŭ societatea omenéscă cu o predică asupra *deosebirei raselorŭ și naționalităților*ŭ. Dupĕ cum spune sfânta scriptură, ḑise oratorulŭ, acéstă deosebire a fostŭ provocată de mândria acelorŭ ómenĭ, carĭ voiau sĕ zidéscă turnulŭ lui Babelŭ până la cerŭ. Dumneḑeu însĕ i-a impedecatŭ la esecutarea acestui cutezătorŭ planŭ, făcêndu'i sĕ vorbéscă diferite limbĭ, așa că nu se mai puteu înțelege. Episcopulŭ Szasz ḑise, că cu istoria se póte dovedi, că istoria turnului nu e fabulă, ci unŭ tablou alŭ adevĕrului. Diferite grupurĭ póte că în adevĕrŭ s'au desbinatŭ la crearea unei marĭ opere și în urma diferitelorŭ influințe au trecutŭ prin stadiele de desvoltare a limbei și a usului. Provedința însĕ a lăsatŭ sĕ se întemple și acésta spre folosulŭ omenirei, căcĭ singuraticele națiunĭ au desvoltatŭ în nobila emulațiune cultura și nu e eschisŭ, că diferitele naționalitățĭ se vorŭ uni spre fericirea omenirei și atuncĭ va înceta deosebirea de naționalitate a mai fi unŭ stăvilarŭ despărțitorŭ în societate. — Tóte bune, dér cum? Nu cumva înțelege episcopulŭ ungurŭ, că nu vorŭ mai fi pe globŭ decâtŭ Maghiarĭ? Frumosŭ visŭ! — Relativŭ la acéstă predică scrie Franz *Pulszky* în »N. P. Tagbltt.«: „Se părea că oratorului îi lipsesce curagiulŭ sĕ vorbéscă de presentŭ, spre a caracterisa acea îngâmfare, cu care Germanulŭ dela victoriele sale franceze încóce vatămă pe tóte celelalte națiunĭ, séu acelŭ simțĕmêntŭ de superioritate, care la Francezŭ prin amabilitatea formelorŭ sale nu totdéuna se ascunde, pe când Englezulŭ, în deplinulŭ simțĕmêntŭ alŭ libertății sale politice și alŭ minții sale practice, privesce cu egalŭ disprețŭ înlăuntricŭ pe Germanŭ și pe Francezŭ. Dér décă tóte aceste națiunĭ suntŭ aplecate sĕ se crédă mai multŭ decâtŭ suntŭ, *noi Ungurii încă nu rĕmânemŭ îndĕrĕtŭ*. Nu'i vorbă nu numĕrămŭ milióne ca Rușii, nu suntemŭ mare poporŭ culturalŭ, ca Germanii, Englezii, Francezii, n'avemŭ trecutŭ strălucitŭ ca Grecii și Italienii, dér cu tóte astea ne purtămŭ ca și cum amŭ posede calitățile tuturorŭ acestorŭ națiunĭ și credemŭ, că ne putemŭ mișca așa de liberŭ și independentŭ, ca și cum, ca locuitorii vre unei insule din oceanulŭ pacificŭ, n'amŭ avea vecinĭ, carĭ lăcomescŭ la țéra nóstră. Póte că s'a gânditŭ la acestea oratorulŭ, dér n'a vorbitŭ de ele și ca resolvare a contrastelorŭ a avisatŭ la desvoltarea ideii, care sĕ cuprindă omenirea tótă, în care colorile curcubeului naționalitățilorŭ se unescŭ în cea mai splendidă lumină«.— Numită maghiarismŭ? Ce drăgălașe ilusiunĭ!

—x—

Cetimŭ în „Luminătorulŭ«: „In Lunea trecută redacțiunea nóstră fù cercetată de unŭ tînĕrŭ comerciantŭ românŭ din *Albania*. Acestŭ tînĕrŭ frumosŭ, deșteptŭ, cu numele *Christu Nicola Scevola,* din orașulŭ *Metiovo,* a venitŭ în țéra nóstră ca sĕ învețe limba germană, despre carea în patria sa, precum ne spune, nicĭ că se scie că esistă. Ne-a surprinsŭ în modŭ plăcutŭ *limba română* ce o vorbea acestŭ tînĕrŭ. Ne putemŭ înțelege cu dênsulŭ perfectŭ în limba română. La întrebările nóstre ne-a descoperitŭ tînĕrulŭ, că poporulŭ vorbesce întru tóte asemenea ca dênsulŭ; că în Albania în fiăcare satŭ este școlă românéscă, copii umblă la școlă și primescŭ instrucțiune în limba românéscă; ei suntŭ de legea »pravoslavnică“, bisericile lorŭ suntŭ ca și ale nóstre, dér nu așa de frumóse, însĕ cu multŭ mai marĭ, și în ḑile de Duminecĭ și sĕrbătorĭ suntŭ așa de pline de poporŭ, încâtŭ nu încapŭ toțĭ credincioșii. In bisericile lorŭ cântă copilașii de școlă, însĕ, în timpulŭ mai nou, s'a introdusŭ și musica instrumentală în bisericĭ, unŭ felŭ de *„fortepiano“*. Preoții lorŭ au asemenea portŭ ca ai noștri, orientalĭ, numai câtŭ, în locŭ de pĕlării, pórtă camilafca. In ḑile de Duminecĭ și sĕrbătorĭ *„nes se lucra, nes se pune óla la focŭ la noi,* ḑice tînĕrulŭ Scevola. Stăpânirea e turcéscă și volnică, ca la noi. Ne-a arĕtatŭ pașaportulŭ, carele e făcutŭ numai în limba turcéscă, deși pe o lature a tipăriturii este tecstŭ francesŭ. Turculŭ a subscrisŭ și acestŭ tecstŭ, dér rubricele n'a voitŭ sĕ le umple“.

—x—

De o jumătate de anŭ e închisă școla din *Canija turcéscă,* fiindŭ că edificiulŭ stă sĕ cadă, ér copii umblă încóce și încolo pe ulițe. »Patrioții« nu suntŭ în stare sĕ-șĭ repare școlele ce le cadŭ, și facŭ mereu la școlĭ de statŭ acolo, unde nu e nevoiă de ele. Apoi trébă'i asta?

—x—

In numĕrulŭ de Vinerĭ alŭ fóiei nóstre amintirămŭ despre unŭ articulŭ de fondŭ, prin care »Kolozs. Köz.« se plângea contra familielorŭ unguresci preste totŭ, și în specialŭ contra celorŭ din Clușiu, fiindcă acestea își închidŭ porțile înaintea *tinerilorŭ maghiarĭ*, nevoindŭ a-i primi la casele lorŭ. Ca rĕspunsŭ cetimŭ acum totŭ în acelŭ ḑiarŭ unŭ altŭ articulŭ, prin care se iau în apĕrare familiele unguresci din Clușiu, ḑicêndŭ că nu familiele își închidŭ porțile înaintea tinerilorŭ, ci tinerii nu voiescŭ sĕ le cerceteze, fiindcă *mai bine preferŭ sĕ-șĭ petrécă prin cârciume și cafenele.* Autorulŭ articulului nu négă, că încâtva și familiele suntŭ prea puținŭ ospitale față de tinerĭ, dér acésta o atribue mai multorŭ împrejurărĭ: de o parte că tinerii nu se sciu orienta, căcĭ décă li se dă cuviinciósa primire, ei se facŭ prea increḑuțĭ și-șĭ închipuescŭ că respectivele familii umblă sĕ-i vĕneze pentru fetele lorŭ; de altă parte însĕ articululŭ ḑice că societatea de acolo e fórte rea de gură și pupăitóre (ii umblă gura ca o poște), care iubesce sĕ scornéscă faime senzaționale, vătĕmătóre pentru respectivii individĭ.

—x—

Suntŭ fórte lipsite bucătăriile din *Clușiu* de *ouĕ* de găină, din causă că *Evreii le adună* de prin piață și le transpórtă în străinătate. Geșeftulŭ ce-lŭ facŭ Evreii cu ouĕle e fórte mare. In anulŭ 1883 s'au esportatŭ din patria nóstră ouĕ în prețŭ de unŭ milionŭ 740,000 fl.; în 1884 de 2 milióne 380,000 fl.; în 1885 de 4 milióne 030,000 fl. v. a. Așa déră în trei anĭ au incursŭ în patria de pe ouĕ 8,150,000 fl. v. a.

—x—

Nu de géba este *Clușiulŭ* focularulŭ »culturei« și alŭ „patriotismului«, căcĭ premerge totŭ cu esemple rarĭ în felulŭ lorŭ. Ḑilele acestea s'a întemplatŭ că unŭ profesorŭ dela școlele reale din Budapesta se duse la Clușiu, voindŭ a cerceta cu acéstă ocasiune și mormintele rudenielorŭ sale ce le avea îmormĕntate în cimiteriulŭ de acolo. Intrândŭ în cimiteriu, află că pétra comemorativă dela căpĕtâiulŭ unui mormêntŭ lipsea. Dupăce făcù mai multe cercetărĭ, primi în fine promisiunea, că pétră se va pune érăși la loculŭ sĕu. Acéstă promisiune însĕ nu s'a împlinitŭ, ci pétra în locŭ de a se pune la mormêntŭ, fù vêndută pentru prețulŭ de 1 fl. 50 cr. v a.

—x—

Dumineсă se va pune în *Clușiu* pétra fundamentală pentru edificarea unei pompóse sinagogĭ evreescĭ. Așeḑarea petrei fundamentale se va face fórte sĕrbătoresce. Atuncĭ s'auḑi[ĭ], la discursurĭ, patriotismŭ jidovescŭ!

—x—

Se vorbesce, că din causa colerei *delegațiunile* nu se vorŭ întruni în Pesta, ci în *Viena.*

—x—

Sub titlulŭ *„Semnele timpului“* cetimŭ în „Magyar Polgar« următórele: »La tribunalulŭ de ântêia instanță din Pesta suntŭ în curgere *procese de divorțŭ în contra a șése deputațĭ dietalĭ.* Se vede, că ocupațiunea părinților patriei nu e compatibilă cu căsĕtoria și e greu a servi și unei țĕrĭ și unei muerĭ deodată«.

—x—

Marĭ neregularitățĭ s'au descoperitŭ *la opera din Pesta.* Intendantulŭ Iuliu *Horvathy* a cheltuitŭ 80,000 fl. pe lucrurĭ, carĭ nu suntŭ absolutŭ necesare și care putreḑiau în depositŭ. Aceste lucrurĭ nu s'au cumpĕratŭ dela liferanții operei, ci dela firme străine. Prețurile cu care s'au cumpĕratŭ au fostŭ trecute întreitŭ și împătritŭ. Intendantulŭ e suspendatŭ și cercetarea disciplinară e în curgere. — Și cine plătesce „neregularitățile“? Contribuabilii!

—x—

Abia suntŭ trei anĭ de când *Politechniculŭ din Pesta* s'a ziditŭ cu sume enorme, și acum stă sĕ cadă. Plafonulŭ salelorŭ de prelegerĭ din alŭ doilea catŭ a trebuitŭ sĕ fiă proptitŭ ca sĕ nu se'ntémple vr'o nenorocire. Pentru reparațiă se cerŭ 30,000 fl. Cursurĭ se'nțelege că nu se ținŭ. — Ce risipă!

—x—

Iónŭ Țeranu, protopopulŭ gr. or. alŭ Lipovei, unulŭ din bărbații binemeritațĭ de biserică și școlă, a încetatŭ din viéță în 5 Octomvre v. în etate de 79 de anĭ. — Fiă'i țĕrina ușóră și memoria neuitată.

—x—

Secerișulŭ porumbului în ținutulŭ *Mediașului* a avutŭ slabŭ resultatŭ cantitativŭ, dér ómenii suntŭ mulțămițĭ și cu atâta, că n'au ce face. Cu *viile* încă stau rĕu. In ținutulŭ *Făgărașului* secerișulŭ porumbului e de mijlocŭ, numai cépa a datŭ unŭ secerișŭ bogatŭ.

—x—

Colonia francesă din Bucurescĭ, constatândŭ că unŭ mare numĕrŭ de copii francesĭ, orfanĭ séu de părințĭ sĕracĭ, se află în neputință de a urma cursurile vre-uneia din școlele superióre, unde limba francesă este obligatóre, ci crescŭ în ignoranța limbei materne, a emisŭ ideea că ar fi de trebuință sĕ se întemeieze în Bucurescĭ o școlă primară francesă, unde se vorŭ primi gratuitŭ toțĭ copii, ai cărorŭ părințĭ suntŭ morțĭ séu se află în nevoi. Pentru momentŭ, e vorba de a se procura suma trebuinciósă pentru cumpĕrarea unui terenŭ pentru acéstă școlă primară, și de aceea comitetulŭ numitŭ face apelŭ la generositatea și la patriotismulŭ acelora carĭ recunoscŭ câtŭ de folositóre va fi opera ce este a se întemeia. Comitetulŭ contéză multŭ și pe ajutorulŭ acelora, carĭ iubescŭ Franța. Acéstă operă este pusă sub patronagiulŭ d-lui de Coutouly, ministrulŭ Franței

FOILETONU.

Despre sócre.

(Urmare și fine.)

Neîmpăcatulŭ dușmanŭ alŭ sócrelorŭ, *Évariste Carrance,* continuă cu biciuirile sale contra lorŭ, din care mai citămŭ următórele:

Unŭ domnŭ tratase deunăḑile cu intendantulŭ unei case din strada Y. vrêndŭ sĕ închirieze o locuință.

— E mare familia dumitale? întrebă Cerberulŭ.

— Numai eu, soția mea și mama ei.

— Ah, dumnéta locuescĭ cu sócra dumitale? Nu-țĭ putemŭ închiria locuința; casa nóstă este o casă liniștită!

*

Ferĕstrăulŭ și *sócra*: celŭ dintêiu mușcă cu toțĭ dinții, cea de-a doua începe sĕ musce când nu mai are nicĭ unŭ dinte.

*

Copilulŭ: Bunico (mama mare) mĕ superĭ.

Bunica: Auḑĭ, cum vorbesce fiu-tĕu cu mine.

Tatălŭ: N'are dreptŭ; n'ai dreptŭ copilulŭ meu, nu se vorbesce așa cu bunica.

Copilulŭ: Dér décă mĕ supĕră?

Tatălŭ: Credĭ tu, că'mĭ face ea plăcere?

*

— Ginere, eu nu sunt așa de próstă cum arătŭ.

— Oh nu, asta arŭ fi *prea multŭ,* mamă sócră.

*

Domnulŭ B. cere dela societatea pentru protegiarea animalelorŭ unŭ premiu, căcĭ de ḑece anĭ de când e însuratŭ își duce sócra în timpulŭ verei pe trei lunĭ la țéră.

*

La pórta raiului:

— Deschide, sfinte Petre, am meritatŭ cerulŭ....

— Ce-ai făcutŭ?

— Am avutŭ o sócră.

— Intră, fiule, raiulŭ se cuvine martirilorŭ.

*

— Deschide sfinte Petre, am meritatŭ îndoitŭ cerulŭ.

— Ce-ai făcutŭ?

— Am avutŭ douĕ sócre.

— Loculŭ tĕu e'n foculŭ gheeii, nenorocitule!

— Dér, sfinte Petre....

— *Vade retro,* raiulŭ se cuvine martirilorŭ, ér nu nebunilorŭ!

*

Ce găsescĭ décă asemenĭ dreptatea cu sócra?

Găsescĭ o consolațiune: dreptatea este eternă, ér sócra nu!

*

Sócra este filoxera căsĕtoriei.

*

Și cu tóte astea sócra își are și bunulŭ ei. Da, aceste ființe degenerate, care încrucișéză calea vieții ginerilorŭ și nurorilorŭ, aceste creaturĭ nenorocite, care se eternisézǎ pentru ca sĕ fiă moștenite câtŭ sĕ póte mai târḑiu, își au și ele bunulŭ lorŭ.

Hamalulŭ meu, care-mĭ cară cărbunĭ, nu mai bea de trei lunĭ.

— Cine te-a vindecatŭ de acéstă nenorocită pasiune? îlŭ întrebaiu eu.

— Sócră-mea.

— Trebue sĕ'i ridicĭ unŭ altarŭ din cărbunĭ de cea mai bună specie. Dér esplică'mĭ....

— Oh, nimicŭ mai ușorŭ.

— Cum așa?

— Când beamŭ, vedeamŭ duplu și în locŭ de una vedeamŭ.... douĕ sócre.

*

Eu lasŭ pe sócră-mea sĕ se suiă în scripețele*) tuturorŭ hotelurilorŭ. Asta'i o petrecere pentru ea și.... nu se scie ce se póte întempla. Eu, eu o așteptŭ josŭ.

*

— Zăbranicŭ (florŭ, crepŭ) pe pălăria ta? Pe cine ai perdutŭ?

— N'am perdutŭ pe nimenea, dér a muritŭ sócră-mea.

*

Scena ântêia: Unŭ tocŭ (cornetŭ) cu castane de cremă pentru sócră-mea; astea suntŭ singurele zaharicale ce nu le póte suferi.

Scena a doua: Totŭ prostii, ginere! Castane de cremă! In anulŭ trecutŭ m'am bolnăvitŭ de ele.

— Mĭ-aducŭ aminte, mĭ-aducŭ aminte

*

Și învĕțătura ce o câștigămŭ din tóte astea! Ĕtă-o, amicilorŭ:

Décă vrețĭ unŭ norocŭ neturburatŭ, o viéță pacinică și fără norĭ...

Hei bine?

Iubițĭ, admirațĭ, adorațĭ pe sócrele vóstre, déră...

Déră?

Déră admirați-le în fotografiă, adorați-le înaintea sóțielorŭ vóstre și iubiți-le.... din depărtare!

*) Lăḑile cu scripețe în care băiașii, de esemplu, se lasă în mine și se scotŭ afară.

în Bucurescĭ. Darurile se primescŭ şi se păstrézǎ la legaţiunea Franţeĭ«, — scrie »România“.

—x—

D-lŭ *Samuelŭ Poruţiu*, consiliarŭ ministerialŭ r. u. ne încunosciinţézǎ despre cununia fiicei sale, d-şóra *Valeria*, cu d-lŭ *Gabriel Manu*, advocatŭ, care se va serba în 30 Octomvre st. n. 1886 la 12½ óre în Biserica garnisónei din cetatea Budapestei.

—x—

„Temesvarer Zeitung“ scrie, că în *Moraviţa vechiă* o *cétă de hoţĭ* cu feţele ’negrite, armaţĭ cu revolvere, au pětrunsŭ într’una din nopţile trecute în casa comerciantului *Pollak*, câţiva din ei au închisŭ pe locuitorii casei într’o odaiă pădindu’i şi ameninţându-i că’i împuşcă de vorŭ eşi afară. Hoţii au dusŭ cu ei cassa de banĭ, în care nu se aflau decâtŭ 200 fl. Hoţii au dispărutŭ fără urmă.

—x—

Printr’unŭ decretŭ imperialŭ rusŭ coloniile germane din *Crimea* şi guvernamentulŭ *Herzon*, carĭ pórtă numirĭ germane, se vorŭ numi de adĭ înainte cu nume ruse. Impĕratulŭ Rusiei singurŭ a datŭ numirĭ nouĕ la 29 comune coloniste. — Aidoma ca Ungurii!

—x—

Astăséră, Sâmbătă, *trupa teatrală germană* va juca „Marie, die Tochter des Regiments«, vodevilŭ în două părţĭ, după franţuzesce „La fille du Regiment« a d-lui St. Georges şi Bayard, de Friedrich Blum. Musică după motive de operă, de A. Müller.— Mâne séră Dumineca: „Frau Direktor Striese“.

—x—

Momente de distracţiă. Deputatulŭ *Komjathy* este eroulŭ dilei, şi cea dintêiu fóiă umoristică maghiară „Borszem Ianko“ ilŭ sĕrbătoresce în numĕrulŭ sĕu dela 10 Octomvre n. în versurĭ, fiindŭ că de! — deputatulŭ Komjathy s’a duelatŭ cu unŭ oficerŭ, care are nume germanŭ. Câtŭ de multŭ se identifică oficerii armatei comune din Ungaria cu germanismulŭ atâtŭ de multŭ „iubitŭ“ de Maghiarĭ se vede şi din următórea poesiă eroică a fóiei caraghióse »Borszem Ianko«:

Gloria Victori,
Vivat Komjathy! luptaciulŭ, nemlădiulŭ vorbitorŭ,
Dér în brava lui vorbire ca şi spada tăiătorŭ.
E curagiu! decĭ, când Germanii vĕ atingŭ, sĕ v’apĕraţĭ!
La pămêntŭ pe rêndŭ culcaţi-i, neamulŭ nostru onoraţĭ!

Adunarea despărţământului alŭ II-lea alŭ Asociaţiunei.

Protocolulŭ luatŭ în şedinţa generală a despărţământului alŭ II-lea (comitatulŭ Făgăraşului) alŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ ţinută în 17/5 Octomvre 1887 în biserica română gr. orientală din comuna Sâmbăta superióră apusénă, sub presidiulŭ Revdss. domnŭ Alexandru *Micu* vicariulŭ foraneu gr. cat. din Făgăraşŭ ş. a. directoruŭ acestui despărţământŭ.

Presenţĭ au fostŭ D-nii: Alexandru Micu, directorŭ, ca preşedinte; Ioanŭ Turcu, protonotariu comitatensŭ din Făgăraşŭ ca secretarŭ; mai departe Iuliu Danŭ, administratorŭ protopresbiterialŭ gr. or.; Ilariu Duvlea advocatŭ, Dr. Stefanŭ Popŭ fisicŭ comitatensŭ, Dr. Andreiu Micu advocatŭ, Stefanŭ Necsa controlorŭ comitatensŭ, Vasiliu Stanciu căpitanŭ c. r. în pensiune, Georgiu Munteanu, Georgiu Borzia, Ioanŭ Zacharie, Ioanŭ Mureşianŭ, Ioanŭ Dejenariu, Vasiliu Raţŭ, Láurianŭ Negrea, Nicolau Albani, Ioanŭ Mărdanŭ parochŭ gr. orientalŭ din Sâmbăta superioră, Spiridonŭ Mărdanŭ, Ioanŭ Popŭ, Vasile Musatŭ, Georgiu Codru notarŭ din Sâmbăta şi Drăguşŭ, Ioanŭ Morariu primarulŭ Sâmbetei superióre apusénă, Nicolau Cosgăria casarulŭ despărţêmêntului, Ioanŭ Popaiovŭ, Aldulea Meţianŭ pretore tractualŭ, Ioanŭ Comşia, Iosifŭ Caţaveiu, Dionisiu Mărdanŭ, Georgiu Dobrin, Dumitru Bulicrea, Nicolau Ispasŭ primarŭ din Sâmbăta superióră rĕsăriteanâ, Nicolae Grama, Carolŭ Rusz şi unŭ numĕrŭ frumosŭ de poporenĭ din comunele Sâmbăta superióră apusénă, rĕsăriténă şi din comunele invecinate.

Dându-se semnalŭ prin tragerea clopotului dela biserică, că şedinţa se va începe, şi întrândŭ cu toţii în biserică d-lŭ directorŭ alŭ despărţământului ia cuvêntulŭ şi cu provocare la adênculŭ şi sfântulŭ simţŭ de religiositate alŭ poporului română, de a chema la începutulŭ fiecărui lucru ajutorulŭ lui D-deu, rógă pe părintele Spiridonŭ Mărdanŭ din Sâmbăta superióră a intona cântarea »Impĕrate cerescŭ« ceea ce împlinindu-se şi fiindŭ cântarea acompaniată şi ascultată cu pietate de cei presenţĭ, d-lŭ directorŭ continuă cuvêntulŭ sĕu în care accentuândŭ şi arĕtândŭ marea chemare a Associaţiunei transilvane pe terenulŭ culturalŭ şi literarŭ alŭ poporului românŭ şi îndemnândŭ pe toţĭ a conlucra după putere însĕ cu bună voinţă şi stăruinţă pentru promovarea şi ajungerea nobilului scopŭ alŭ Associaţiunei, între vii aclamaţiunĭ de: sĕ trăiéscă dechiară şedinţa generală de deschisă, după care obiectele puse la ordinea dilei s’au pertractatŭ în modulŭ următorŭ:

Domnulŭ Directorŭ propune a se purcede mai întâiu la înscrierea de membrii noi şi plătirea taxelorŭ.

1. Cassarulŭ d-lŭ Nicolae Cosgăria deschide o listă de înscrierĭ şi solvirĭ în carea s’au înscrisŭ preste totŭ ca membri ordinarĭ şi ajutătorĭ 41 individĭ cu suma solvită de una sută florinĭ v. a. care sumă o a luatŭ casarulŭ în primire. Lista de inscrierĭ şi solvirĭ sĕ acludĕ la protocolulŭ presentŭ în copiă, iară în originalŭ rĕmâne la cassarulŭ despărţământului.

2. Sĕ propune a se dispune ce paşĭ ar fi de a se face pentru aşedarea copiilorŭ românĭ la meserii.

Sĕ decide sĕ se concrédă acéstă afacere comitetului spre dispunere în propria sferă de activitate.

3. Sĕ propune a se decide loculŭ şedinţei generale viitóre ce este a se ţinĕ în anulŭ 1887.

Sĕ decide a se ţinĕ adunarea viitóre în comuna Cuciulata: cu statorirea dilei când are sĕ se ţină şedinţa se concrede comitetulŭ, avêndŭ a se ţinĕ acea adunare generală la totŭ casulŭ înainte de adunarea generală plenară a Asociaţiunei şi după posibilitate în sĕrbătorile Rusaliilorŭ.

4. Se propune înfiinţarea agenturilorŭ după § 22 alŭ regulamentului.

Se decide înfiinţarea agenturilorŭ amintite şi cu esecutarea sĕ concrede comitetulŭ.

5. Se propune ca cassarulŭ în fiăcare adunare generală sĕ subştérnă şi cetéscă lista tuturorŭ membrilorŭ despărţământului.

Se primesce şi se ridică la valóre de conclusŭ.

6. Se propune a se decide premiarea individilorŭ carĭ arată resultate în pomăritŭ şi grădinăritŭ.

Se primesce şi comitetulŭ se concrede a esopera ca o parte din venitulŭ nostru anualŭ sĕ se pótă întrebuinţa spre acestŭ scopŭ.

7. D-lŭ directorŭ arată că activitatea comitetului de până acuma cu finea anului curentŭ încetézǎ şi aşa este de a se alege unŭ comitetŭ nou şi cu acésta comitetulŭ abdicândŭ mulţumesce de încrederea de până acuma.

Se ia la cunoscinţă şi pentru conducerea şedinţei mai departe se alege de preşedinte adhoc d-lŭ căpitanŭ Stanciu, care ocupă loculŭ presidialŭ, şi de notarŭ Ioanŭ Turcu, după care se ridică şedinţa pe 5 minute pentru consultare, după espirarea cărora:

8. D-lŭ preşedinte Stanciu redeschide şedinţa şi la propunerea făcută cu consensulŭ generalŭ se alege în comitetulŭ viitorŭ pe anii 1877, 1888 şi 1889 cu aclamaţiune ca directorŭ d-lŭ Alesandru *Micu*, éră de membrii: Iuliu *Danŭ*, Dr. Stefanŭ *Popŭ*, Ioanŭ *Turcu*, Nicolau *Cosgăria*, Ilariu *Duvlea* şi Nicolau *Toma*.

După realegere d-lŭ directorŭ ocupă loculŭ presidialŭ şi mulţumindŭ pentru încredere şi conlucrare între esclamări generale de: „sĕ trăiască« dechiară şedinţa de închisă, după care şi protocolulŭ presentŭ după cetire şi verificare sa încheiatŭ şi subscrisŭ.

d. u. s.

Micu, m. p.	*Ioanŭ Turcu*, m. p.
preşedinte	secretarŭ
Stanciu, m. p.	*Nicolau Cosgăria*, m. p.

O vechiă casă comercială română.

In dilele trecute amŭ primitŭ unŭ circularŭ prin care vechiulŭ şi de toţĭ stimatulŭ comerciantŭ-băcanŭ, d-lŭ **Dimitrie Eremia**, ne face cunoscutŭ, că din causa etăţii sale înaintate s’a retrasŭ dela conducerea comerciului sĕu, încredinţându-lŭ nepoţilorŭ sĕi, carĭ mulţĭ anĭ au fostŭ conlucrătorii d-sale şi pusĭ la parte.

Suntŭ 47 de anĭ de când d-lŭ Dimitrie Eremia a începutŭ acestŭ negoţŭ de băcăniă sub firma ce pórtă numele sĕu. Inainte de acésta d-sa a fostŭ timpŭ de 8 anĭ de dile companion cu băcanul N. Mandragioglu, fostulŭ sĕu stăpânŭ, la care întrase în serviciu când era copilŭ de 13 anĭ. Fiindŭ fórte silitorŭ şi dibaciu, stăpânulŭ sĕu, după unŭ timpŭ de ucenicià de patru anĭ, l’a luatŭ ca tovarăşŭ.

Se împlinescŭ aşadér în curêndŭ 60 de anĭ de când d-lŭ Dimitrie Eremia a păşitŭ ca ucenicŭ peste pragulŭ prăvăliei.

Prin câte fase n’a trecutŭ comerciulŭ Braşovului în intervalulŭ acesta! Era unŭ timpŭ când mai alesŭ comerciulŭ de băcăniă era fórte estinsŭ şi, ce e mai multŭ, se afla numai în mânile neguţătorilorŭ românĭ; p’atuncĭ erau în piaţă 20—24 de băcanĭ românĭ, adĭ nu mai suntŭ decâtŭ vre-o 4—5 băcănii române.

Intre puţinele case comerciale din Braşovŭ, carĭ au remasŭ neatinse de vijeliele timpurilorŭ de crisă, ocupă fără îndoială unŭ locŭ de frunte casa Dimitrie Eremia.

Fără a ne gândi la nenorocirile ce i-au ajunsŭ pe unii şi la causele ce au pricinuitŭ căderea altorŭ case comerciale în deceniile din urmă, nu putemŭ decâtŭ sĕ ne bucurămŭ privindŭ la stêlpii cei vechĭ, ce stau şi adĭ neclintiţĭ şi neştirbiţĭ.

Şi décă s’a pututŭ conserva şi mări vechiulŭ renume şi a pututŭ sĕ resiste sguduiturilor, de carĭ a fostŭ de repeţite orĭ incercatŭ comerciulŭ acestei pieţe, casa Dimitrie Eremia are sĕ mulţăméscă acésta în cea mai mare parte temeliei tarĭ şi solide, pe care a fostŭ clădită. Şi acésta temeliă a fostŭ *munca şi onestitatea.*

Cu muncă cinstită d-lŭ Dimitrie Eremia a stăruitŭ şi s’a luptatŭ timpŭ de aprópe 50 de anĭ spre a redica negoţulŭ sĕu. Şi Dumnedeu i-a ajutatŭ. Adĭ casa s’a comercială se bucură de celŭ mai frumosŭ renume.

D-lŭ Dimitrie Eremia a voitŭ însĕ ca opera ce a inceput’o dênsulŭ sĕ fiă continuată, ca sĕmênţa ce a sĕmĕnat’o sĕ aducă róde şi pentru urmaşii sĕi. De aceea a crescutŭ pe nepoţii sĕi Nicolae G. Eremia şi I. Burduloiu şi i-a instruitŭ la negoţŭ, învĕţându-i a fi înainte de tóte muncitorĭ şi onestĭ, ér acum când se retrage, le încredinţézǎ lorŭ comerciulŭ sub firma: Dimitrie Eremia, nepoţii.

Fiă ca nepoţii sĕ înainteze cu acelaşĭ succesŭ pe drumulŭ, ce li l’au croitŭ vredniculŭ şi neobositulŭ lorŭ unchiu. Acésta va fi cea mai frumósă recompensă, ce i-o dorimŭ din sufletŭ bravului veteranŭ alŭ bréslei comerciale române din Braşovŭ!

Ultime sciri.

Petersburgŭ, 21 Octomvre. „Journal de St. Petersbourg“ spune că scăderea ce s’a produsŭ de curêndŭ asupra fondurilorŭ rusescĭ nu este justificată, căcĭ afacerile bulgare nu suntŭ de natură a turbura pacea Europii. Tóte cabinetele recunoscŭ drepturile incontestabile ale Rusiei şi nimicŭ nu face sĕ ne tememŭ că cestiunea nu se va resolva în modŭ pacinicŭ. Guvernanţii bulgarĭ cunoscŭ voinţa Rusiei, şi trebue sĕ sperămŭ că vorŭ recunósce necesităţile situaţiunii. Nu scimŭ ce mijlóce va întrebuinţa Rusia, dér scimŭ că ea posede destule garanţii în privinţa succesului sĕu finalŭ, pentru a nu avea trebuinţă sĕ se agite şi sĕ precipite evenimentele.

Berlinŭ, 21 Octomvre. Impĕratulŭ a sositŭ sĕnătosŭ adĭ diminéţă la 8 ore şi jumĕtate.

Londra, 21 Octomvre. Unŭ schimbŭ activŭ de comunicaţiunĭ se întreţine între Turcia şi Anglia în privinţa Egiptului.

Berlinŭ, 21 Octomvre. Contele Schuvaloff s’a întorsŭ dela visita ce a făcut’o prinţului de Bismarck. Impĕratulŭ, două ore după sosirea sa, a ascultatŭ mai multe rapórte, a primitŭ pe guvernatorulŭ Berlinului precum şi pe ministrulŭ de rĕsboiu. După amédĭ a primitŭ pe contele Herbert de Bismarck.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 23 Octomvre. Sgomotele că Austro-Ungaria, Germania şi Rusia s’arŭ fi înţelesŭ ca Rusia sĕ nu ocupe Bulgaria, ér Austro-Ungaria şi Germania în schimbŭ sĕ nu recunóscă nicĭ regenţa nicĭ alegerea prinţului fără consimţĕmêntulŭ Rusiei, lăsândŭ Rusiei iniţiativa d’a alege pe candidatulŭ la tronulŭ Bulgariei, se desmintŭ din parte oficiósă.

DIVERSE.

Mijlocŭ pentru de a scăpa cineva de furnice. — Pentru de a scăpa cineva de furnicĭ, este de ajunsŭ, de a pune în loculŭ acela unde suntŭ ele câte-va bucăţĭ de cărbunĭ de lemnŭ, şi aceste insecte vorŭ părăsi acelŭ locŭ numai decâtŭ. Décă în dulapulŭ din bucătăriă, unde sĕ păstrézǎ de ale mâncării, s’au învĕţatŭ sĕ între furnicile, sĕ se pună câte-va bucăţĭ de cărbunĭ de lemnŭ, şi din acelŭ momentŭ furnicile n’au sĕ mai între. Cu alte vorbe prin mijloculŭ cărbunelui de lemnŭ putemŭ stârpi furnicile din tóte locurile pe unde nu voimŭ sĕ fiă acele insecte.

***

Intre doi soţĭ. — Cascĭ? întrebă într’una din serĭ d-na X... pe soţulŭ ei. — Scumpa mea amica, bărbatulŭ şi femeia nu facŭ decâtŭ unulŭ, şi când sunt singurŭ mi se urâsce grózniсŭ încâtŭ îmĭ vine se adormŭ.

***

Ruinele unui oraşŭ grecŭ în Rusia. — »Journal de Saint Petersbourg“ anunţă că în véra acésta făcêndu-se mai multe săpăturĭ în împrejurimile orăşelului Belozerko, în apropiere de Kherson, s’a datŭ peste urmele unui oraşŭ grecescŭ.

***

Viéţă îndelungată. — In câtŭ privesce pe centenarĭ, se vede că Rusia ocupă primulŭ rangŭ. Este adevĕratŭ, că frigulŭ conservă. Astfelŭ „Illustration Universelle,“ care apare la Petersburg, publică portretulŭ, după o fotografiă, alŭ unui caucasianŭ, care ar avee o vêrstă nu mai mică de 160 de anĭ. Acestŭ Caucasianŭ, care, ca toţĭ de rasa sa, trebue sĕ fi fostŭ frumosŭ acum 140 anĭ, are acum figura acoperită de sbârciturĭ şi de vegetaţiunĭ.

***

Unŭ mijlocŭ de a avea vinŭ bunŭ. — Primulŭ redactorŭ alŭ unui diarŭ de provincià din Germania publică, sĕptĕmâna trecută, următorulŭ avisŭ: »Am cumpĕratŭ dela unŭ neguţătorŭ de vinurĭ din oraşŭ o sticlă cu vinŭ roşu. Am supusŭ vinulŭ unei analise: elŭ conţine totŭ felulŭ de lucrurĭ, ér zémă de strugurĭ de locŭ. Décă neguţătorulŭ, care m’a înşelatŭ nu’mĭ va trimite în 24 de ore o sticlă cu vinŭ adevĕratŭ, îi voiu publica numele şi adresa.« Nu trecură nicĭ măcarŭ câte-va ore după publicarea acestorŭ rêndurĭ şi douĕdecĭ şi trei neguţătorĭ de vinurĭ îi trimiseră fiăcare câte o sticlă de vinŭ adevĕratŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 21 Octomvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4% . . .	103 60	Bonurĭ croato-slavone . .	104.50
Rentă de hârtiă 5% . .	92 70	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	99.70	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	124.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	83.20
		Renta de arg. austr. . .	83 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	113 50	Renta de aurŭ austr. . .	114 50
		Losurile din 1860 . . .	138 75
		Acțiunile băncei austro-ungare	866.—
Bonurĭ rurale ungare . .	104.50	Act. băncei de creditŭ ung.	288.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.50	Act. băncei de creditŭ austr.	280 20
B nurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.50	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
		Napoleon-d'orĭ	9.90
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50	Mărcĭ 100 imp. germ. . .	61.35
Bonurĭ rurale transilvane	104 50	Londra 10 Livres sterlinge	125.20

Cursulu pieței Brașovŭ

din 22 Octomvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.49	Vênd.	8.51
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.86	»	9.90
Lire turcescĭ	»	11.26	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.30
Galbenĭ	»	5.89	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina» . .	»	117.50	»	118 50
Ruble Rusescĭ	»	117.—	»	118.—
Discontulŭ . . .	»	7—10% pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	—	—
Predealŭ	—	9.32	—	—
	—	—	—	—
Timișŭ	—	9.56	—	—
Brașovŭ	—	10 29	—	—
	7.47	—	4.16	—
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12,48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clușiu	5.30	—	5 56	—
	—	6 03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Cincia	—	7.43	—	12.16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	- -
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12.30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	--	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3 49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ	9 21	—	—	—	9.15
	—	5.45	—	—	—
Timișŭ	—	6.22	—	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	--
	—	—	—	—	—
Bucurescĭ	—	11.45	—	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.59	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10.27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8.42	—	4.52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4 10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5.07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6(9	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	- -
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 41
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1 53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.